

Embeder, og som Ministeriet nu havde fri Raadighed over. Men Sagen er jo, at disse Midler ere Penge, hvorover der er fast disponeret, og over hvilke Ministeriet ikke i fjerneste Maade kan raade ud over den foreskrevne Anvendelse. Omtrent 2 Millioner Kr. af Stiftsmidlerne ere Legater, for Fyns Stifts Vedkommende f. Eks. godt 200,000 Kr. under Justitsministeriets Overtilsyn, omtrent 100,000 Kr. under Indenrigsministeriets og lidt mindre under Kultusministeriets Overtilsyn. En rund Million af Stiftsmidlerne er Kapitaler, der tilhøre Kirker og anvendes af disse. En anden Million tilhører gejstlige Embeders Oplægsfond, har altsaa sine ganske bestemte Ejere og sine ganske bestemte Formaal. Alt det øvrige, altsaa Hovedparten af de 16 Millioner Kr. Stiftsmidler, er Kapitaler, der tilhøre Præsteembederne saaledes, at Beneficiarius nyder Renterne af samme. Hvad disse Midler angaar, altsaa Tiende, Embedskapitaler o. s. v., saa ere i Tidernes Løb de til de enkelte Embeder henlagte Midler udelukkende komne til Anvendelse til Bedste for Embedet. Blot paa et Par enkelte Blade, vilkaarligt valgte af Ministerialtidende, sidste Aargang, vil man f. Eks. læse følgende om ledige Præsteembeders Indkomster: Svindinge Rente af Embedskapital stor 52,740 Kr., Sandager Rente af Embedskapital 60,695 Kr., Karleby Rente af Embedskapital 22,663 Kr., Uggerløse Rente af Embedskapital stor 45,873 Kr. o. s. v., o. s. v. Det er disse Embedskapitaler, der udgøre Stiftsmidlerne ved Siden af de førnævnte Legater og kirkelige Midler.

Men saa vil sikkert det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds erkende, at de omtalte Midler hverken ere opstaaede ved Beklipning af større Embeder eller ved Ophobning af Ministeriet, for at dette en Gang kan have Penge i Ryggen, naar en Præstelønningslov skal forhandles, saa lidt som at Ministeriet, hvis det vilde, kunde bruge disse Penge eller en Del af dem til at hjælpe ældre Præster eller Præster i smaa Kaar. Som det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds ligeledes vil erkende, kan der overfor disse Midler ikke være Tale om, at det ikke som hidtil skulde være en Administrations-sag, hvorledes de skulle anvendes, thi det er fastslaaet, hvorledes de skulle bruges, det er Beneficiarius, Embedets Indehaver, der nyder dem, og der er saaledes ikke Tale om nogen Ophobning af Kapital. Naar de faktisk ere voksede i den senere

Tid, hidrører dette, foruden fra Oprettelsen af ny Legater, fra Salget af Præstegaardsjorder, men denne Forøgelse af Stiftsmidlernes Kapital betyder jo kun, at medens vedkommende Præst før havde Indtægten af Præstegaardsjorden, nyder han nu Renten af den Kapital, der er betalt for den og henlagt under Stiftsmidlerne.

Jeg vil imidlertid antage, at begge de ærede Medlemmer ved deres Udtalelser have tænkt paa de Midler, der efterhaanden ere inddragne fra de store eller større Præsteembeders Midler. Det er disse, der i den almindelige Opfattelse sammenblandes med de virkelige, de ordinære Stiftsmidler, og som man derfor tænker paa, naar man hører eller læser om de 16—17 Mill. Kr. Det er en gammel Misforstaaelse. Biskop Sthyr har saaledes, mens han var Minister, haft Lejlighed til fra denne Plads at omtale, at der gik „et Rygte om, at Ministeriet laa inde med Millioner, som man havde opsamlet, det var noget, Ministeren holdt Haanden over, og man kunde ved Hjælp af dem sagtens hjælpe paa de fattige Præster“. Jeg skal i denne Henseende henvise til Biskop Sthyr's Udtalelser i Mødet her den 17. Januar 1900, Udtalelser, der gik ud paa at slaa en Pæl igennem disse Rygter og udrydde den Misforstaaelse, der var herskende særlig indenfor Præstestanden om Stiftsmidlerne. Talen synes altsaa ikke at have hjulpet fuldt ud.

Beklipningen af de store Præsteembeder til Fordel for de smaa begyndte, som bekendt, under Kultusminister Fischer i 80erne. Det var en Foranstaltning, der indførtes administrativt og, som naturligt var, vakte Indsigelse i Folketinget, der bestred Administrationens Ret. Dette førte til Optagelsen af den bekendte Anmærkning II. A. 4., der bemyndiger Regeringen til af disse Midler at give Tilskud til Præsteembeder paa under 2,400 Kr. Dette blev paa Finansloven 1902—03 udvidet til ogsaa at gælde Alderstillæg til ældre Præster, der havde hensiddet i længere Tid uden at opnaa Forflyttelse. For disse Midlers Vedkommende er saaledes det af det ærede Medlem for Assens udtalte Ønske om, at Lovgivningsmagten maatte faa Adgang til at tage Bestemmelse om Anvendelsen, opfyldt. Ved den aarlig tilbagevendende Anmærkning paa Finansloven har Lovgivningsmagten sanktioneret, at større Embeder kunne beklippes og det indkomne anvendes paa en bestemt Maade. Ligeledes vil en anden Anvendelse af disse Midler ikke kunne finde Sted uden Lovgivnings-